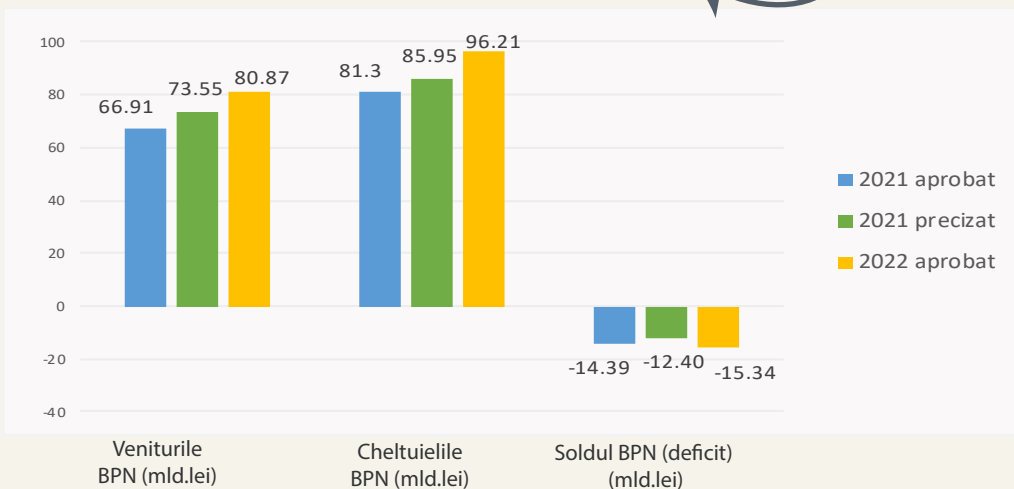
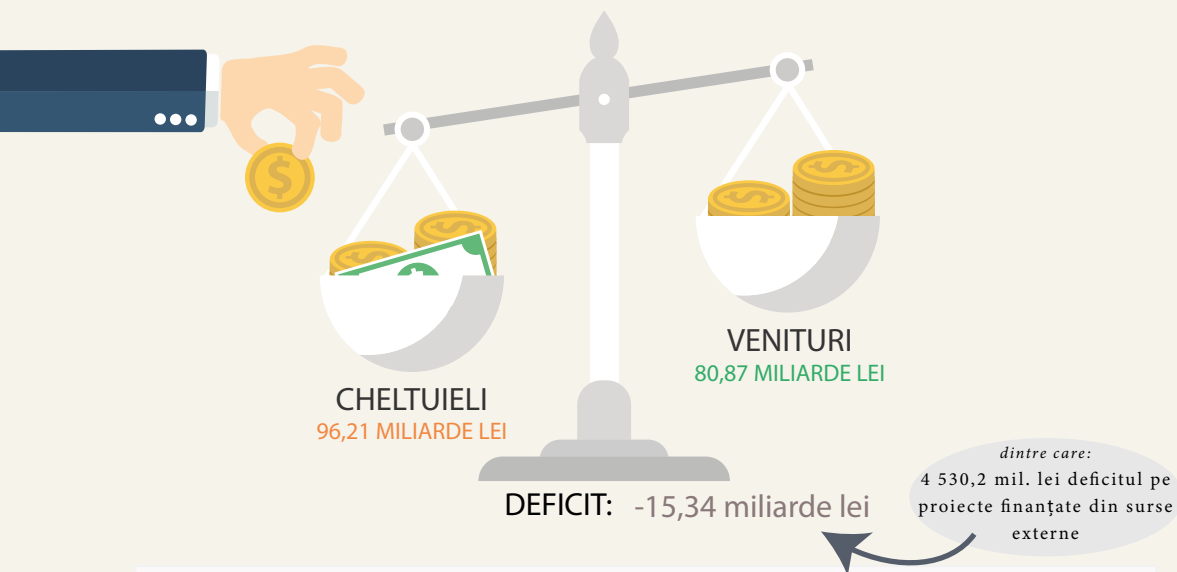

BUGETUL PUBLIC NAȚIONAL (BPN) PENTRU ANUL 2022

PRIORITĂȚILE GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

- Consolidarea veniturilor bugetare printr-o administrare fiscală și vamală eficientă
- Intensificarea relațiilor cu principalii parteneri de dezvoltare
- Diminuarea impactului crizei provocate de pandemia COVID-19 și a crizei energetice
- Asigurarea dezvoltării durabile a Republicii Moldova, în contextul proceselor economice și sociale existente
- Asigurarea securității statului și a cetățenilor conform Programului de guvernare „Moldova vremuri bune”

OBIECTIVELE POLITICII BUGETAR-FISCALE

- » Legislație fiscală și vamală care să condiționeze amplificarea proceselor economice;
- » Consolidare a veniturilor bugetare;
- » Sustenabilitatea dezvoltării mediului de afaceri;
- » Măsuri în domeniul asistenței și protecției sociale;
- » Măsuri în domeniul politicii salarizării;
- » Politici și programe sustenabile pentru susținerea dezvoltării economiei.

ESTIMĂRILE MACROECONOMICE

2

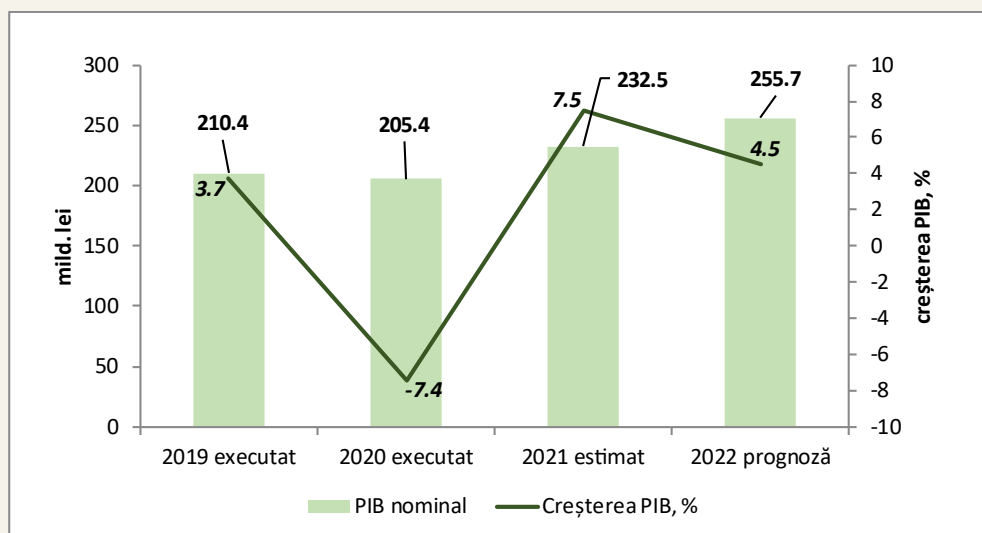
0

2

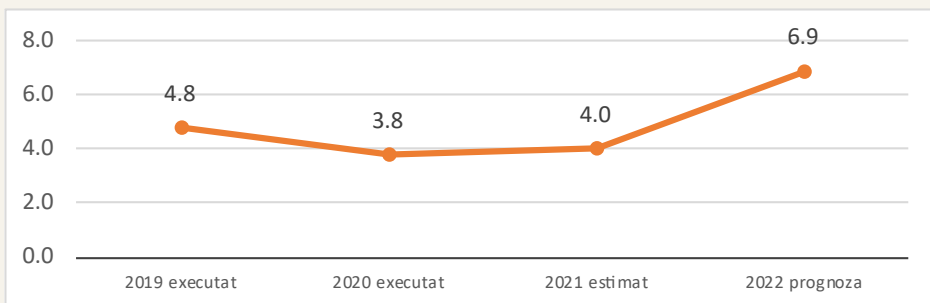
2

După un declin puternic provocat de pandemia COVID-19 în anul 2020, evoluția economiei s-a accelerat considerabil în trimestrul II al anului 2021, iar până la finele anului creșterea economică a fost estimată la nivel de 7,5 la sută.

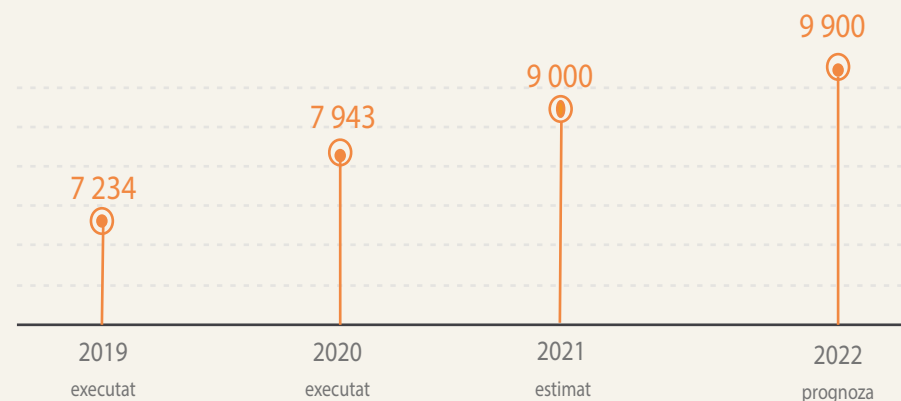
Pentru anul 2022, scenariul de prognoză macroeconomică prevede că, Produsul Intern Brut (PIB) în termeni reali, față de anul 2021, va fi în creștere cu 4,5%, iar în termeni nominali volumul PIB va constitui 255,7 miliarde lei.

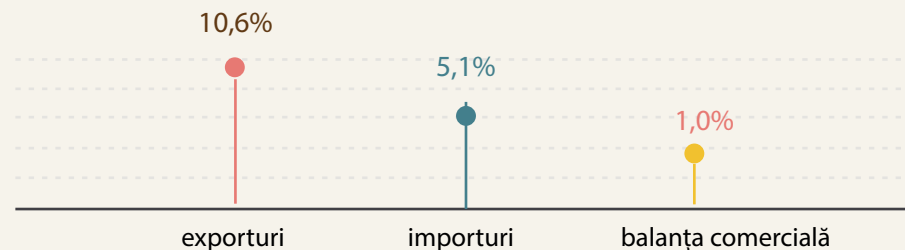
În anul 2022 se așteaptă o inflație medie anuală de 6,9%, comparativ cu 4,0% în 2021.

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui angajat din economia națională se va majora până la 9 900 lei în anul 2022.

Exporturile vor crește în anul 2022 cu circa 10,6%, importurile - cu 5,1%, iar deficitul balanței comerciale va fi în creștere cu 1,0%.

Producția industrială va fi în creștere cu 7,3% în anul 2022, în timp ce producția agricolă se estimează să crească cu 2,7%.

NOUTĂȚILE POLITICII DE IMPOZITARE

2

0

2

2

PRINCIPALELE SCHIMBĂRI ALE POLITICII DE IMPOZITARE ÎN 2022

Scopul politicilor de impozitare pe termen mediu este diminuarea presiunii fiscale asupra mediului de afaceri și perfecționarea reglementărilor fiscale prin reguli clare, echitabile și previzibile.

* Se va menține cota unică a impozitului pe venit de 12%.

Scutirile vor fi:

- scutirea personală - 27 000 lei anual;
- scutirea personală majoră - 31 500 lei anual;
- scutirea majoră acordată soțului/soției - 19 800 lei anual;
- scutirea pentru persoanele întreținute - 9 000 lei anual.

* Extinderea bazei de impozitare cu acciz prin accizarea cartușelor și rezervelor pentru țigarete electronice și preparatelor destinate utilizării în cartușe și rezerve pentru țigarete electronice;

* Uniformizarea cotelor accizelor pentru tot spectru țigărilor de foi, trabucurilor și a țigaretelor care conțin tutun - prin aplicarea minimului de 959 lei per 1 000 bucăți.

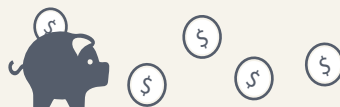
Se vor majora cu 9% față de 2021 accizele pentru produsele petroliere:

- benzină - 7 082 lei per tonă;
- motorină - 2 980 lei per tonă.

Vor intra în vigoare noile cote ale accizelor pentru țigarete:

- Pentru 1 000 bucăți de țigarete cu filtru și fără filtru, care conțin tutun, vor fi impozitate cu o acciză de 715 lei + 13%, dar nu mai puțin de 959 lei, cu o creștere de 15% față de 2021.
- Pentru rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului 959 lei pentru 1 000 bucăți, o creștere de 15% față de 2021.
- Tutun tăiat fin destinat rulării 1 323 lei pentru kg, cu 5% mai mult decât în 2021.

CUM S-AU MODIFICAT RATELE DE IMPOZITARE 2018-2022

Anul	Persoane fizice								Persoane juridice (cota)	Tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (% din fondul de salarizare și alte recompense)		Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală (% din salariu și alte recompense)	
	suma venit (lei)	cota	Scutire (lei)							pentru angajator	pentru salariat	pentru angajator	pentru salariat
			personală	personală majoră	pentru soț/soție	pentru soț/soție majoră	pentru persoana întreținută	pentru persoana întreținută majoră					
2018 [*]	<24750 >24750	7% 18%	8460	12600	8460	12600	1890	8460	12% 4%	23/33/22	6	4,5	4,5
2018 ^{**}	fără prag de impozitare	12%	6000	7500	2820	7500	750	4500	12% 4%	23/33/22 18/23/33/26	6 6	4,5 4,5	4,5 4,5
2019	fără prag de impozitare	12%	24000	30000	11280	18000	3000	18000	12% 4%	18/23/33/26	6	4,5	4,5
2020	fără prag de impozitare	12%	24000	30000	11280	18000	3000	18000	12% 4%	18/23/33/26	6	4,5	4,5
2021		12%	25200	30000	exclusă	18900	4500	18900	12% 4%	24/29/39/32	exclus	exclus	9%
2022		12%	27000	31500	exclusă	19800	9000	19800	12% 4%	24/29/39/32	exclus	exclus	9%

2018^{*} Pentru perioada care cuprinde lunile ianuarie-septembrie 2018

2018^{**} Pentru perioada care cuprinde lunile octombrie-decembrie 2018

Tipul venitului		2021	2022
1.	Darea în locațiune persoană fizică către persoană juridică, cu excepția terenurilor agricole	12%	12%
2.	Darea în locațiune persoană fizică către persoană fizică	7%	7%
3.	Vânzarea mărfurilor (consignație)	12%	12%
4.	Dividende	6%	6%
5.	Profitul gospodăriilor țărănești	7%	7%
6.	Vânzarea producției agricole de către cetățeni	6%	6%
7.	Vânzarea producției agricole către achiziționeri	6%	6%
8.	Venitul din dobânzi achitate de bănci, asociații de economii și împrumut, și emitenții de valori mobiliare corporative	3%	3%
9.	Profitul profesiiilor juridice (avocat, avocat-stagiatar, notar, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară)	12%	12%
10.	Venitul din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care fiecare câștig nu depășește 270 lei	12%	18%

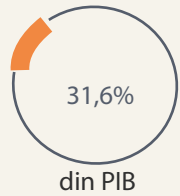
VENITURILE BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL

2

0

2

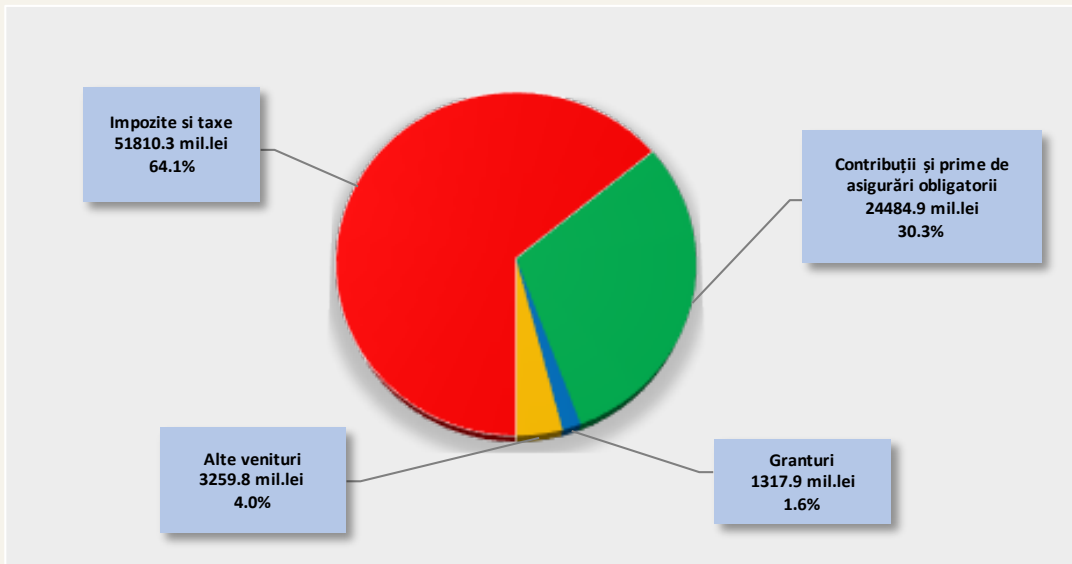
2

80 872,9 MIL. LEI

SURSELE DE VENITURI ALE BUGETULUI PE ANUL 2022

CE VA CONTRIBUI LA CREȘTEREA VENITURILOR CU CIRCA **7 326,2 MIL. LEI** ?

- + 4 660,0 MIL. LEI DIN IMPOZITE ȘI TAXE, ȘI ALTE VENITURI, URMARE CREȘTERII ACTIVITĂȚII ECONOMICE
- + 2 082,8 MIL. LEI DIN CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI SOCIALE DE STAT OBLIGATORII
- + 583,4 MIL. LEI DIN PRIME DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ

Impozite și taxe

Dintre care	MIL. LEI
TVA	26 278,0
Impozite pe venit	12 191,0
Accize	8 042,0
Taxe asupra comerțului exterior	2 465,0

Contribuții și prime de asigurări obligatorii

Dintre care	MIL. LEI
Contribuții de asigurări sociale de stat	18 367,7
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	6 117,2

Alte venituri

Dintre care	MIL. LEI
Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor	1 677,7
Venituri din proprietate	564,1

Granturi

Dintre care	MIL. LEI
Granturi pentru susținerea bugetului	440,0
Granturi pentru proiecte finanțate din surse externe	877,9

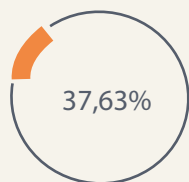
CHELTUIELILE BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL

2

0

2

2

din PIB

96 208,9 MIL. LEI

ÎN CE SECTOARE VOR FI ALOCAȚI MAI MULȚI BANI
ÎN ANUL 2022 COMPARATIV CU ANUL 2021?

+4 406,3 MIL. LEI
14,6%

Protecție socială

+1 230,3 MIL. LEI
15,4%

Servicii de stat cu
destinație generală

+1 167,7 MIL. LEI
12,7%

Servicii în domeniul
economiei

+1 111,5 MIL. LEI
7,8%

Ocrotirea sănătății

+986,2 MIL. LEI
7,1%

Învățământ

Media creșterii, cheltuieli total cu 11,9%

CHELTUIELILE BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL

2021
precizat

37,0

85 945,4 MIL. LEI

2022
aprobat

37,6

96 208,9 MIL. LEI

% din PIB

Sector	2021 precizat (% din PIB)	2021 precizat (MIL. LEI)	2022 aprobat (% din PIB)	2022 aprobat (MIL. LEI)
Protecție socială	13,0	30 218,1	13,5	34 624,4
Ocrotirea sănătății	6,1	14 201,2	6,0	15 312,7
Învățământ	5,9	13 802,6	5,8	14 788,8
Servicii în domeniul economiei	4,0	9 179,9	4,0	10 347,6
Servicii de stat cu destinație generală	3,4	7 997,1	3,6	9 227,4
Ordine publică și securitate națională	2,3	5 355,1	2,3	5 856,9
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	0,9	1 977,5	1,0	2 515,7
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	0,9	1 967,9	0,9	2 187,8
Apărare națională	0,3	788,1	0,3	773,3
Protecția mediului	0,2	459,9	0,2	575,6

CHELTUIELILE DE PERSONAL

2

0

2

2

CHELTUIELILE DE PERSONAL

8,1%
din PIB

20 703,4 MIL. LEI

21,5%

+1 983.5 milioane lei față de 2021 precizat

din totalul cheltuielilor BPN

**NOU
pentru
2022**

Măsurile de politici în domeniul salarizării:

Acordarea plății compensatorii persoanelor a căror salariul lunar va fi mai mic decât 3100 lei

285,7 mil. lei

34 392,7 unități de personal beneficiare

Majorarea claselor de salarizare pentru șoferi (conducători auto)

33,3 mil. lei

(creșterea salariului de la 3 540,8 lei la circa 4 663,8 lei)

2 304,8 unități de personal beneficiare

Pentru anul 2022, numărul de unități luat în calcul la estimarea cheltuielilor de personal constituie **174 260,2 unități**, inclusiv:

la bugetul de stat
51 775,7 unități

la bugetele locale
120 841,5 unități

la bugetul asigurărilor sociale obligatorii de stat
1 348 unități

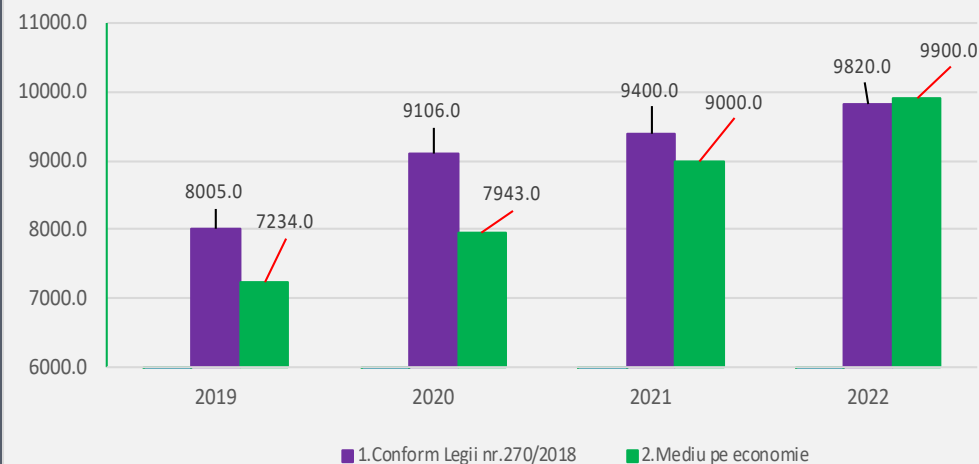
la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (aparatură administrativă CNAM)
295 unități

EVOLUȚIA VALORII DE REFERINȚĂ (DE BAZĂ), LEI

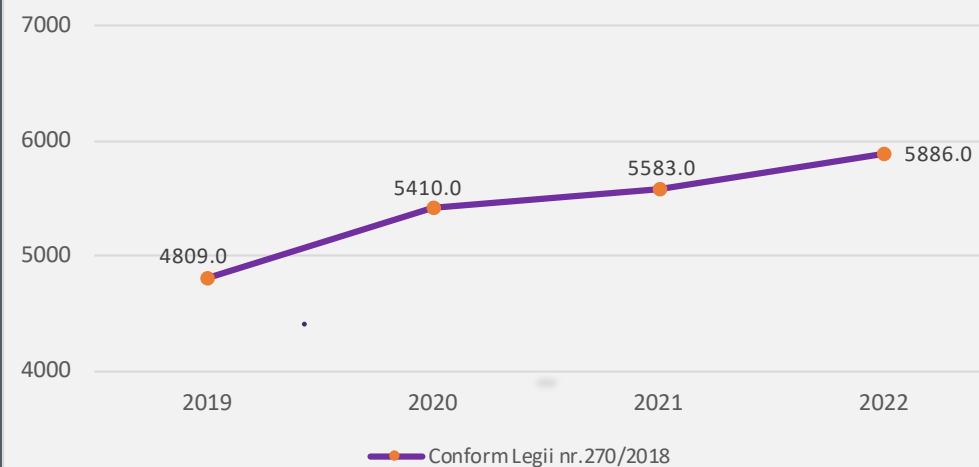
2020	2021	2022
1650	1700	1800

Creșterea graduală a valorii de referință de bază și egalarea unor valori de referință, costul total **905,8 mil. lei**

EVOLUȚIA SALARIULUI MEDIU LUNAR ÎN INSTITUȚIILE FINANȚATE DIN BUGETUL DE STAT, LEI

EVOLUȚIA SALARIULUI MEDIU LUNAR ÎN INSTITUȚIILE FINANȚATE DIN BUGETELE LOCALE, LEI

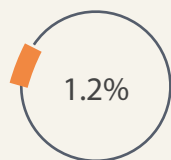
INVESTIȚII CAPITALE

2

0

2

2

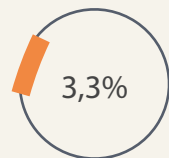
1.2%

din PIB

Investițiile capitale

3 143,1 MIL.LEI

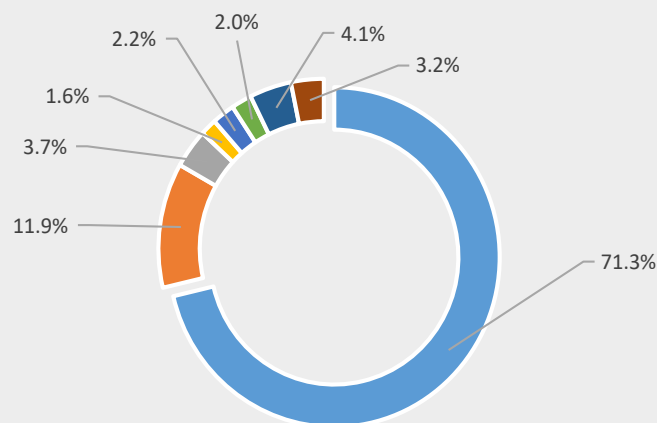
+305,6 MIL. LEI față de 2021 precizat

3,3%

din totalul cheltuielilor BPN

În bugetul de stat sunt prevăzute
2 662,8 MIL. LEI

Servicii în domeniul economiei 1.898,0 mil. lei	Ordine publică și securitate națională 315,7 mil. lei
Servicii de stat cu destinație generală 99,5 mil. lei	Învățământ 42,7 mil. lei
Ocrotirea sănătății 58,4 mil. lei	Cultură, sport, tineret, culte și odihnă 54,0 mil. lei
Protecția mediului 110,5 mil. lei	Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale 84 mil. lei

Fonduri în cadrul bugetului de stat

Fondul rutier
2 032,0 MIL.LEI

Fondul național de dezvoltare a agriculturii
și mediului rural
1 500,0 MIL.LEI

Fondul ecologic național
250,0 MIL.LEI

Fondul național pentru dezvoltare
regională și locală
770,0 MIL.LEI

Fondul viei și vinului
40,7 MIL.LEI

Sursele alocate din **Fondul național de dezvoltare regională și locală** vor fi utilizate pentru finanțarea domeniilor:

*infrastructura de afaceri și mediului antreprenorial;

*infrastructura regională;

*sporirea atractivității turistice;

***îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii locale.**

Fondul pentru Eficiență Energetică
30,0 MIL.LEI

**NOU
pentru
2022**

TRANSFERURI DIN BUGETUL DE STAT CĂTRE BUGETELE LOCALE

2

0

2

2

ÎN BUGETUL DE STAT SUNT PREVĂZUTE
TRANSFERURI ÎN SUMĂ DE

14 913,9 MIL. LEI

+693,1 mil. lei față de 2021 precizat
sau cu 4,9%

TRANSFERURILE CU DESTINAȚIE
SPECIALĂ SUNT PREVĂZUTE PENTRU

Învățământul
general

10 653,3 MIL. LEI

Școli sportive

268,6 MIL. LEI

Indemnizații și compensații
pentru absolvenții instituțiilor
de învățământ superior
și postsecundar pedagogic

49,5 MIL. LEI

Indemnizații pentru
copiii adoptați și cei
aflați sub tutelă (curatelă)

90,5 MIL. LEI

Compensarea pentru
serviciile de transport

114,3 MIL. LEI

Compensarea diferenței
de tarife la energia electrică
și gaze naturale

77,4 MIL. LEI

Servicii sociale

19,3 MIL. LEI

Prestații sociale pentru
copiii plasați în servicii sociale

12,9 MIL. LEI

Infrastructura drumurilor
publice locale

1 414,7 MIL. LEI

Fondul de susținere
a populației pentru pachetul
minim de servicii sociale

119,0 MIL. LEI

Alte cheltuieli

0,6 MIL. LEI

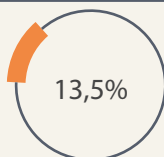
PROTECȚIA SOCIALĂ

2

0

2

2

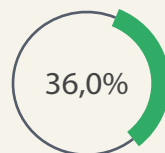

din PIB

CHELTUIELILE TOTALE

34 624,4 MIL. LEI

+4 406,3 mil. lei față de 2021 precizat

din totalul cheltuielilor BPN

ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI SOCIALE ACTIVEAZĂ

705 instituții

21 întreținute din mijloacele
bugetului de stat

684 instituții întreținute din contul
mijloacelor bugetelor locale

peste 14 693,0
unități de personal

Cheltuielile pentru
protecția socială ce
revin unui locuitor în
anul 2022 vor constitui
10 589,5 lei
comparativ cu
8 683,4 lei în 2021

**NOU
pentru
2022**

Compensarea parțială
gospodăriilor casnice a
costurilor facturilor la gaze
naturale și energie termică
pentru perioada rece a anului

900,0 mil. lei

Implementarea măsurii de
subvenționare a șomajului
tehnic și parțial
și vaccinare

200,0 mil. lei

Pensie anticipată pentru
carieră lungă persoanelor care au
realizat un stagiu contributiv de
cotizare cu 5 ani, pentru bărbați și
cu 3 ani, pentru femei,
începând cu 01.01.2022

138,0 mil. lei

Majorarea cuantumului
ajutorului pentru perioada rece
a anului de la 500 lei la 700 lei,
precum și majorarea numărului
de beneficiari cu 86 000 de
familii defavorizate

412,0 mil. lei

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2022 - 31 224,2 MIL.LEI

18 367,7

Contribuții de
asigurări sociale
de stat obligatorii

12 550,0

Transferuri de la bugetul
de stat la bugetul
asigurărilor sociale de stat

306,5

Alte venituri

CHELTUIELI TOTALE ALE BUGETULUI ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT

31 224,2 MIL. LEI

dintre care

Protecția persoanelor în etate	19 915,6 mil. lei
Protecția socială a persoanelor cu dizabilități	3 812,3 mil. lei
Protecție a familiei și copilului	3 190,7 mil. lei
Susținerea suplimentară a unor categorii de populație (suport lunar ≈ 180 lei)	224,7 mil. lei
Protecție socială în cazuri excepționale	1 216,4 mil. lei
Protecție în caz de incapacitate temporară de muncă	1 009,7 mil. lei
Protecția socială a unor categorii de cetățeni (diferite plăți: alocații lunare, indemnizații sportivilor/antrenori, compensații participanților la Cernobil)	597,0 mil. lei
Protecție în legătura cu pierderea întreținătorului	433,1 mil. lei
Administrarea sistemului public de asigurări sociale	243,7 mil. lei
Protecția șomerilor	58,8 mil. lei

PROTECȚIA SOCIALĂ

2

0

2

2

NUMĂRUL PERSOANELOR CARE PRIMESC PENSII

Total

776 337 PERSOANE

dintre care

523 000 PERSOANE

(pentru limita de vârstă)
mărimea medie lunară – 2 775,62 lei
(față de 2 125,28 lei în 2021)

115 666 PERSOANE

(pensii dizabilitate)
mărimea medie lunară – 1 821,47 lei
(față de 1 524,64 lei în 2021)

11 500 PERSOANE

(pensii de urmaș)
mărimea medie lunară – 1 819,07 lei
(față de 1 480,47 lei în 2021)

69 564 PERSOANE

(alocații sociale)
mărimea medie lunară – 1 229,24 lei
(față de 692,55 lei în 2021)

21 737 PERSOANE

(din structurile de forță)
mărimea medie lunară a pensiei – 5 907,16 lei
(față de 5 198,5 lei în 2021)

**NOU
pentru
2022**

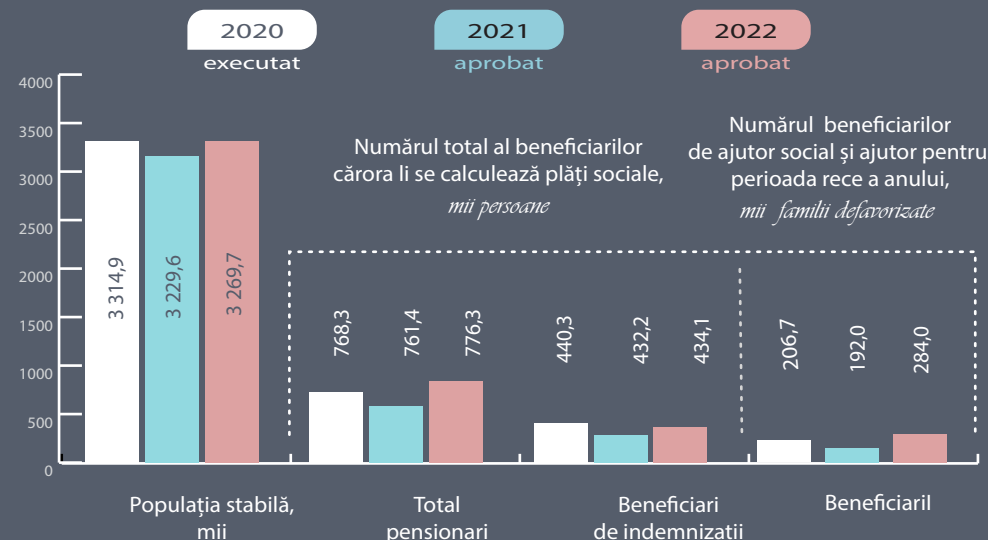
Majorarea pensiei minime până la 2 000 lei,

344 595 beneficiari
1 633,1 mil. lei

Majorarea cuantumului alocațiilor sociale și alocațiilor pentru îngrijire, urmare a majorării pensiei minime până la 2 000 lei,

88 558 beneficiari
505,9 mil. lei

DINAMICA POPULAȚIEI ȘI A BENEFICIARILOR DE PENSII, INDEMNIZAȚII, AJUTOR SOCIAL ȘI AJUTOR PENTRU PERIOADA RECE A ANULUI

* Populația stabilă - numărul persoanelor care au domiciliul stabil pe teritoriul respectiv, inclusiv persoanele absente temporar.

MĂRIMEA MEDIE A INDEMNIZAȚIEI PENTRU COPII

Indemnizație unică la nașterea primului copil	Indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani	Indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului până la 2 ani	Indemnizație lunară de suport pentru creșterea până la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni
10 068,0 lei (persoane asigurate și neasigurate)	2 781,52 lei (persoane asigurate)	740,0 lei (persoane neasigurate)	370,0 lei (sau mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină)
(față de 9 459,0 lei în 2021)	(față de 2 404,23 lei în 2021)	(identic ca în 2021)	(identic ca în 2021)

OCROTIREA SĂNĂTĂȚII

2

0

2

2

6,0%

din PIB

CHELTUIELILE TOTALE

15 312,7 MIL. LEI

+1 111.5 MIL. LEI față de 2021 precizat

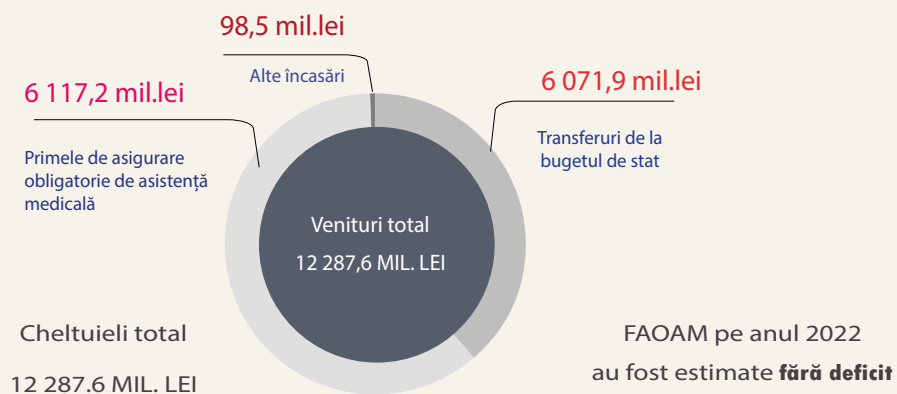
15,9%

din totalul cheltuielilor BPN

Prioritățile de cheltuieli în domeniul sănătății:

- ▶ Fortificarea sănătății publice pentru a asigura îmbunătățirea controlului bolilor transmisibile și netransmisibile;
- ▶ Îmbunătățirea accesului la servicii comunitare, geriatrie, paliative și de reabilitare;
- ▶ Îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de bază;
- ▶ Motivarea angajaților din sistemul de sănătate.

Bugetul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2022

Fiecare cetățean care lucrează achită din salariul său 9% pentru sănătate. Persoanele care se asigură de sine stătător vor achita, în anul 2022, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, identic ca în anul 2021, în sumă fixă de

4 056,0 lei

CHELTUIELILE PENTRU PROGRAMUL SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI SERVICII MEDICALE

2021
precizat

CHELTUIELI TOTALE
14 201,2 MIL. LEI

6,1% PIB

dintre care:

Bugetul de stat	FAOAM
2 208,4 MIL. LEI	11 857,3 MIL. LEI
(inclusiv proiecte finanțate din surse externe pe sector 930,1 mil. lei)	(inclusiv transferuri de la bugetul de stat către FAOAM 5 835,0 mil. lei)

Bugetele locale
135.5 MIL. LEI

2022
aprobat

CHELTUIELI TOTALE
15 312,7 MIL. LEI

6,0% PIB

dintre care:

Bugetul de stat	FAOAM
2 878.0 MIL. LEI	12 287.6 MIL. LEI
(inclusiv proiecte finanțate din surse externe pe sector 1 495.8 mil. lei)	(inclusiv transferuri de la bugetul de stat către FAOAM 6 071,9 mil. lei)

Bugetele locale
147,1 MIL. LEI

OCROTIREA SĂNĂTĂȚII

2

0

2

2

Creșterea salariilor personalului non-medical (administrativ-gospodăresc) :

♥ de la 01.11.2021 - cu 57%
pentru 7 081,8 unități de personal → 275,1 mil. lei

Pentru ce se cheltuie cei mai mulți bani din bugetul de stat ?

*Programe de dezvoltare a ramurii	1 939,4 mil. lei
*Întreținerea curentă a instituțiilor bugetare	816,3 mil. lei
*Implementarea proiectelor de investiții capitale	58,4 mil. lei
*Proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare	43,6 mil. lei

♥ Proiectul „Răspuns de urgență la COVID-19 și suport pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii”
669,0 mil. lei

- * pentru achiziționarea dispozitivelor medicale (aparate de oxigen, seringi etc.);
- * pentru achiziționarea medicamentelor împotriva COVID-19; etc.

♥ Proiectul „Răspuns de urgență la COVID-19”
597,4 mil. lei

- * pentru lucrări de construcție, reparația/ajustarea secțiilor de terapie intensivă;
- * pentru reactivi pentru diagnosticul infecției COVID-19;
- * pentru echipamente medicale pentru spitalele implicate în lupta cu COVID-19, etc.

Cheltuielile pentru sănătate și servicii medicale pe cap de locuitor în anul 2022 vor constitui **5 896,1 lei**, comparativ cu **4 192,5 lei** în 2021.

În domeniul sănătății activează

21 instituții

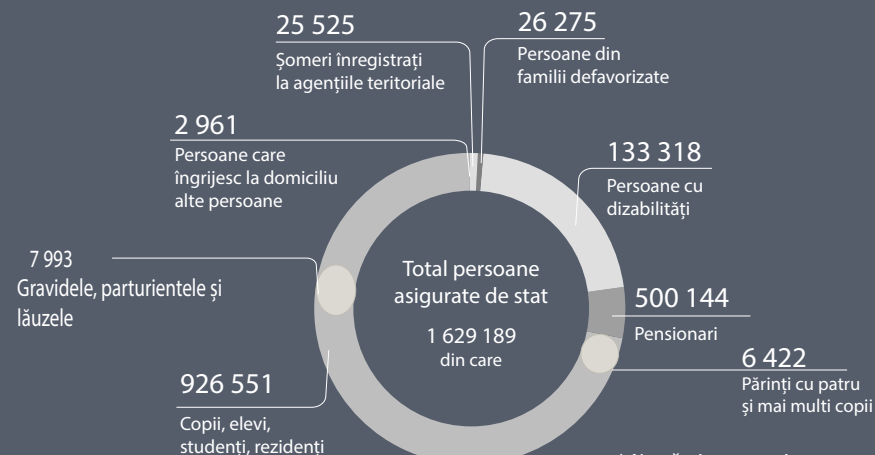
de ocrotire a sănătății finanțate din mijloacele bugetului de stat

În domeniul serviciilor medicale

Pentru achiziționarea serviciilor medicale, CNAM contractează, de regulă, circa **455 instituții medicale**, inclusiv 357 instituții medico-sanitare publice și departamentale.

Circa 1,6 mil. persoane sunt asigurate de stat

* Numărul persoanelor la situația din 1 ianuarie 2021

ÎNVĂȚĂMÂNT

2

0

2

2

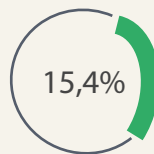
5,8%

din PIB

CHELTUIELILE TOTALE

14 788,8 MIL. LEI

+986,2 mil.lei față de 2021 precizat

15,4%

din totalul cheltuielilor BPN

ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ACTIVEAZĂ

3 047

instituții de învățământ

130

întreținute din mijloacele bugetului de stat

2 917

întreținute din contul mijloacelor bugetelor locale

Cheltuielile pentru educație ce revin unui locuitor în anul 2022 vor constitui

4 531,0 LEI

comparativ cu 4 188,0 lei în anul 2021

NOU pentru 2022

Majorarea compensației bănești pentru personalul de conducere și didactic din instituțiile de învățământ general public, de la 2 000 lei la 4 000 lei

+81,3 mil. lei

(Total 167,5 mil. lei)

Asigurarea elevilor cu manuale

+20,0 mil. lei

(Total 64,8 mil. lei)

Implementarea proiectelor de renovare/reconstrucție a blocurilor sanitare în instituții de învățământ primar, gimnazial, liceal

+20,0 mil. lei

(Total 25,0 mil. lei)

PRIORITĂȚI STRATEGICE ALE SECTORULUI ÎN ANUL 2022

- Crearea condițiilor pentru educația și îngrijirea timpurie a copiilor;
- Asigurarea accesului la apă și sanitație în instituțiile de învățământ general;
- Continuarea reformei curriculare în vederea implementării Curriculumului Național în învățământul general și elaborarea manualelor școlare în corespundere cu prevederile curriculare;
- Continuarea dezvoltării oportunităților de formare continuă a cadrelor didactice și de conducere în raport cu solicitările acestora și din perspectiva motivării pedagogilor să se formeze pe tot parcursul vieții;
- Asigurarea funcționalității SIA „Registrul Național al Calificărilor din Republica Moldova”;
- Continuarea modernizării învățământului profesional tehnic și racordarea programelor de formare profesională tehnică la necesitățile pieței muncii;
- Îmbunătățirea calității programelor de studii superioare în corespundere cu necesitățile pieței muncii prin implementarea noilor mecanisme de finanțare a învățământului superior.

Număr de copii, elevi, studenți

144 976 325 944 920 13 368 15 461 24 644

Număr de instituții

1 404 1 177 22 39 44 16

Cheltuieli, MIL. LEI

3 840,8 6 313,6 90,9 614,2 474,3 1 105,8

Cheltuieli medii pe an la un copil, elev, student, MII LEI

26,5 19,4 98,8 45,9 30,7 44,9

Notă: În informație nu sunt incluse datele ce țin de instituțiile de învățământ extrașcolar, instituțiile specializate de învățământ de formare continuă, agențiile și centrele din domeniul „Învățământ”

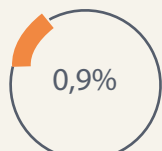
CULTURĂ, SPORT, TINERET, CULTE ȘI ODIHNĂ

2

0

2

2

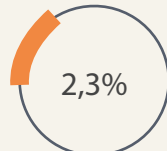

din PIB

CHELTUIELILE TOTALE

2 187,8 MIL. LEI

+219.9 mil.lei față de 2021 precizat

din totalul cheltuielilor BPN

PRIORITĂȚI STRATEGICE ALE SECTORULUI ÎN ANUL 2022

- » Protejarea și promovarea patrimoniului cultural național
- » Susținerea dezvoltării industriilor creative în Republica Moldova
- » Consolidarea relațiilor interetnice în Republica Moldova
- » Creșterea nivelului de implicare a tinerilor la procesul de consolidare a democrației participative
- » Dezvoltarea infrastructurii instituțiilor culturale, sportive și de tineret

În cadrul sectorului activează **3 093 instituții** finanțate din mijloacele bugetului de stat și din contul mijloacelor bugetelor locale, **dintre care:**

Biblioteci
1 186Muzeu
103Case de
cultură
1 155Teatre
27Centre de tineret
36Școli sportive
93

PENTRU CE VOR FI CHELTUIȚI BANII ALOCAȚI?

Susținerea activității teatrelor, ciroului și organizațiilor concertistice din subordinea Ministerului Culturii

181,9 MIL. LEI

Servicii de televiziune, de radiodifuziune și de presă

157,3 MIL. LEI

Acordarea indemnizației de merit pentru oamenii de creație

26,1 MIL. LEI

Susținerea proiectelor/ programelor culturale ale organizațiilor necomerciale

7,4 MIL. LEI

Susținerea proiectelor și programelor de granturi pentru tineret

12,8 MIL. LEI

Susținerea cinematografiei

12,0 MIL. LEI

Calendarul măsurilor sportive

47,0 MIL. LEI

Bursele și premiile pentru sportivii de performanță

18,0 MIL. LEI

Transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat către autoritățile publice locale pentru finanțarea școlilor sportive

268,6 MIL. LEI

DRUMURI

2

0

2

2

2,0%

din PIB

CHELTUIELILE TOTALE

4 854,3 MIL. LEI

+138,8 MIL. LEI față de 2021 precizat

5,0%

din totalul cheltuielilor BPN

Prioritățile strategice ale sectorului:

- » Dezvoltarea transportului rutier și a infrastructurii drumurilor publice în condiții de siguranță;
- » Monitorizarea implementării politicii privind siguranța rutieră;
- » Dezvoltarea transportului naval;
- » Dezvoltarea transportului feroviar;
- » Dezvoltarea transportului aerian

Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” administrează

9 386,1 KM

5 875,0 KM

drumuri naționale

3 511,1 KM

drumuri locale

2 900,0 MIL. LEI

Fondul rutier
2 032 mil.lei

Reparația și întreținerea
drumurilor naționale

1 485,3 MIL. LEI

Întreținerea drumurilor
raionale (municipale)

546,7 MIL. LEI

Transferuri către APL de
nivelul I

Întreținerea drumurilor
comunale și străzi

868,0 MIL. LEI

În anul 2022 în sector vor derula
2 proiecte finanțate din surse externe :

- » Proiectul de susținere a Programului în sectorul drumurilor – 1 688,8 mil.lei (BERD, BEI, CE)

R1 Chișinău - Ungheni - Sculeni
R33 Hîncești - Lăpușna - M1, km 0+000-km 37+200
R16 - Fălești - Sculeni, LOT I și LOT II
R1 ocolirea Bahmut
M3 Porumbrei - Cimișlia
M3 ocolirea Comrat
M3 ocolirea Slobozia Mare
M3 Chișinău – Giurgiulești, LOT I și LOT II
R6 Bălți - Sărăteni, LOT I și LOT II
M2 ocolirea Chișinău
R34 Hîncești – Leova – Cahul
M3 sectorul de ocolire a or.Vulcănești
M3 ocolirea Comrat

Proiectul „Reabilitarea drumurilor locale” – 124,1 mil. lei

L405, R21 - Onișcani
L313 M2 - Drumul de acces spre s.Miclești și L314 M2 - Peresecina - Hîrtopul Mare - Ohrincea
L314 Drumul de ocolire a s.Izbiște și L314 M2 - Peresecina - Hîrtopul Mare - Ohrincea
L390 Pîrlița - Nisporeni
L431 Păruceni - Seliște - Vânători
G46: Dobrușa - Ignăței - Scorțeni - Codrul Nou - R14
G47: R9 - Olișcani - Peciște - Ignăței - G46
G49: G47 - Peciște - Trifești - R20
L390 Pîrlița - Nisporeni
G05: R3 - Costești - Țipala - G106

AGRICULTURĂ

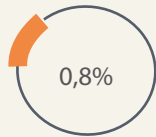
2

0

2

2

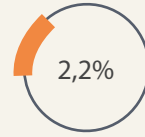
CHELTUIELILE TOTALE

din PIB

2 376,8 MIL. LEI

+378,9 MIL. LEI față de 2021 precizat

din totalul cheltuielilor BPN

Prioritățile strategice ale sectorului:

- ▶ Ameliorarea climatului investițional și promovarea imaginii Republicii Moldova ca destinație pentru investițiile străine directe;
- ▶ Creșterea veniturilor producătorilor agricoli și ale populației din localitățile rurale;
- ▶ Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale, în special acvatică, din agricultură;
- ▶ Îmbunătățirea nivelului de muncă și de trai în mediul rural;
- ▶ Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin restructurarea și modernizarea pieței de desfacere;
- ▶ Dezvoltarea și consolidarea proceselor de post-recoltare prin subvenționarea acestora.

PENTRU CE SE VOR CHELTUI BANII?

1 500,0 MIL. LEI

Subvenționarea
producătorilor agricoli

248,7 MIL. LEI

Activități în domeniul
siguranței alimentelor

337,7 MIL. LEI

Proiecte finanțate
din surse externe

dintre care

73,6 MIL. LEI

Proiectul „Agricultura
competitivă”

99,9 MIL. LEI

Proiectul
„Modernizarea mașinilor
și echipamentelor agricole”

40,4 MIL. LEI

Proiectul „Livada
Moldovei”

88,7 MIL. LEI

Proiectul „Programul
de reziliere rurală IFAD
VII”

25,5 MIL. LEI

Proiectul „Tranziția la
agricultura
performantă”

9,6 MIL. LEI

Proiectul „Îmbunătățirea
capacităților pentru
transformarea zonei rurale
IFAD VIII”

REZULTATE AȘTEPTATE

- ▶ Circa 15 grupuri de producători agricoli, beneficiari de sprijin financiar pentru producția comercializată;
- ▶ Peste 4 400 de beneficiari de subvenții;
- ▶ 27% de afaceri administrate de femei (din numărul total);
- ▶ 8 pensiuni agroturistice rurale construite/reconstruite, renovate;
- ▶ 300 de fermieri instruiți în domeniul agroindustrial;
- ▶ Extinderea suprafețelor plantațiilor viticole moderne cu 1 000 ha;
- ▶ Circa 1 665 mii ha de terenuri agricole protejate contra căderilor de grindină;
- ▶ 160 de soiuri noi de plante testate la criteriile de brevetabilitate și 1 120 de soiuri testate la valoarea culturală și utilizare;
- ▶ Circa 1 969,1 mii de animale vaccinate împotriva epidemiilor;
- ▶ Circa 78 de fabrici de procesare a produselor horticoale reutilizate;
- ▶ Sporirea cu 5% a numărului de ferme zootehnice renovate.

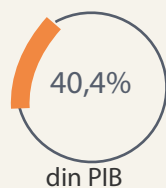
DATORIA DE STAT

2

0

2

2

LA SFÂRȘITUL ANULUI 2022

DATORIA DE STAT VA CONSTITUI

103 311,1 MIL. LEI

dintre care

63 735,8 MIL. LEI

sau 24,9% în PIB

DATORIA DE STAT
EXTERNĂ

39 575,3 MIL. LEI

sau 15,5% în PIB

DATORIA DE STAT
INTERNĂ

inclusiv:

- ▶ VMS emise pe piața primară - 25 450,7 mil. lei (64,3%)
- ▶ VMS convertite - 2 063,4 mil. lei (5,2%)
- ▶ VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat - 12 061,2 mil. lei (30,5%)

Soldul garanțiilor de stat externe va constitui zero lei.

Soldul garanțiilor de stat interne nu va depăși 2,5 mld. lei (Prima casă).

PE PARCURSUL ANULUI 2022 VOR FI:

debursate împrumuturi de stat externe - 11 868,7 mil. lei

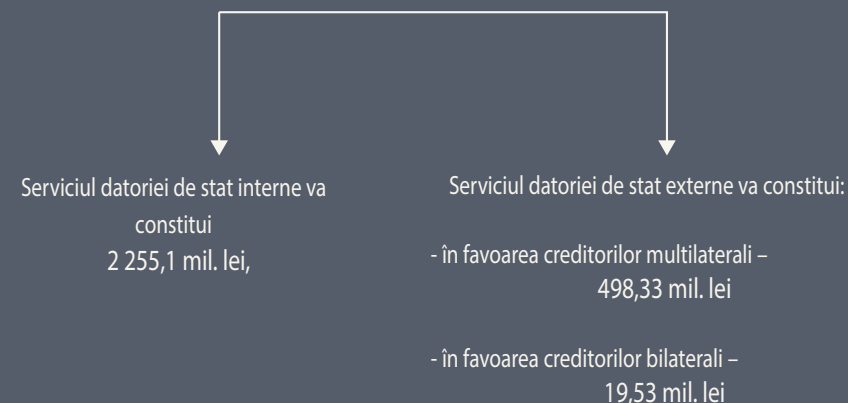
rambursate împrumuturi de stat externe - 2 660,9 mil. lei

CHELTUIELILE PENTRU SERVICIUL DATORIEI* DE STAT ÎN ANUL 2022

+855,23 mil. lei față de 2021 precizat
sau cu 44,6%

2 772,96 MIL. LEI

circa 1.1 % din PIB

* Serviciul datoriei include achitarea dobânzii și comisioanelor aferente

ASISTENȚA EXTERNĂ

2

0

2

2

PRINCIPALELE PROIECTE FINANȚATE DIN SURSE EXTERNE

1. Susținerea Programului în sectorul drumurilor (BERD/BEI)		1 688,8 MIL. LEI
2. Modernizarea serviciilor guvernamentale (Banca Mondială)		183,7 MIL. LEI
3. Înregistrarea și evaluarea funciară (Banca Mondială)		163,3 MIL. LEI
4. Răspuns de urgență COVID-19 (Banca Mondială)		144,3 MIL. LEI
5. Reabilitarea drumurilor locale (Banca Mondială)		124,1 MIL. LEI
6. Proiectele IFAD		98,3 MIL. LEI
7. Securitatea aprovizionării cu apă și canalizare în Moldova (Banca Mondială)		95,6 MIL. LEI
8. Construcția stației Back-to-Back Vulcănești-400 kw și LEA 400 kw Vulcănești (Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Mondială)		89,2 MIL. LEI
9. Livada Moldovei		52,4 MIL. LEI

BUGETUL DE STAT. SURSELE EXTERNE MIL. DOLARI SUA

	2020 executat	2021 precizat	2022 aprobat	
Granturi	Proiecte investiționale	17,1	32,2	46,8
	Suport bugetar	19,9	47,25	23,4
Împrumuturi	Proiecte investiționale	205,7	254,9	384,9
	Suport bugetar	345,9	431,6	247,4

Principalii parteneri de dezvoltare Asistență externă Guvernului RM în anul 2022

 Fondul Monetar Internațional 80,0 MIL. \$ SUA	 Uniunea Europeană 97,9 MIL. \$ SUA	 Banca Mondială 196,7 MIL. \$ SUA
 Banca Europeană de Investiții 93,4 MIL. \$ SUA	 BERD 115,0 MIL. \$ SUA	 Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei 43,3 MIL. \$ SUA

Întrebările și propunerile pot fi adresate prin e-mail la adresa:

natalia.sclearuc@mf.gov.md